

Jaarverslag 2018

Commissie van Toezicht Detentieplaatsen Koninklijke Marechaussee

Het ministerie van Defensie heeft sinds november 2007 een Commissie van Toezicht Detentieplaatsen Koninklijke Marechaussee (CvT DP) ingesteld met het doel inhumane behandeling en foltering van ingeslotenen tegen te gaan. De KMar heeft een verantwoordelijkheid zorgvuldig en humaan om te gaan vrijheidsbeneming van personen. Met de instelling van deze commissie voldoet Defensie en meer specifiek de KMar, tevens aan internationaal rechtelijke verplichtingen. Het werk van de CvT DP maakt niet alleen het beleid rond insluitingen transparant, maar ook de uitvoering daarvan. Door inspecties van de CvT DP kan de kwaliteit van detentieplaatsen en van de uitvoering van insluitingen structureel in kaart worden gebracht en zo nodig worden verbeterd.

De taak van de commissie is toezicht houden op de wijze van de tenuitvoerlegging van de vrijheidsbeneming in alle detentieplaatsen, die in gebruik en beheer zijn bij de KMar. Daartoe behoort toezicht op de naleving van de daarop betrekking hebbende voorschriften. Ook is het haar taak gevraagd en ongevraagd daaromtrent aanbevelingen tot verbeteringen en inlichtingen te verstrekken aan de beheerder, zijnde de minister van Defensie. De CvT DP dient jaarlijks aan de minister van Defensie schriftelijk verslag uit te brengen van haar werkzaamheden en bevindingen. Deze nota dient daartoe.

Herstart eind 2017

De huidige twee commissieleden en voorzitter (voor de namen en achtergrond zie [bijlage 1](#)) zijn per september 2017 door uw voorganger aangesteld. De benoemingsperiode van de vorige leden was reeds geëindigd, waardoor geen overdracht in persoon heeft plaatsgevonden. De commissieleden, ondersteund door de secretaris (geen lid), hebben daarom in het laatste kwartaal van 2017 eerst een inventarisatie gemaakt van

- welke activiteiten en werkzaamheden de vorige leden hadden verricht,
- waar alle detentieplaatsen in beheer en gebruik van de KMar zich binnen het Koninkrijk bevinden,
- welke andere instanties mogelijk soortgelijk toezicht houden op de detentieplaatsen van de KMar,
- op welke wijze de Commissie van Toezicht Arrestantenzorg van de politie toezicht houdt op de insluiting van personen, en
- welke wet- en regelgeving op de insluiting van personen van toepassing is.

Hierbij bleek dat de vorige commissieleden vanaf hun aanstelling hun taakveld beperkt hebben uitgelegd. Het toezicht zou alleen die ruimtes betreffen waar de KMar personen insluit, in beheer (lees onderhoud) bij de KMar zijn, waar de personen langer dan zes uur worden opgesloten en ook gedurende de nacht verblijven. Volgens de toenmalige leden worden in dat geval aparte voorzieningen en zorg van de KMar verlangd. De ophoudruimten en passantenkamers werden door de commissie vanwege haar gebruik (kort verblijf, althans minder dan 6 uur en niet gedurende de nachtelijke uren) niet tot haar domein gerekend. Daarbij stelden de toenmalige commissieleden zich op het standpunt dat zij tijdens het uitvoeren van de toezichthoudende taak ook indirect kennis nemen van het gebruik van de ophoudruimten en passantenkamers. Indien zij dit gewenst of noodzakelijk achtten, zouden zij hun bevindingen meenemen in de rapportages. Voorts kozen de toenmalige leden om onbekende reden ervoor om de detentieplaatsen in beheer en gebruik bij de KMar in het Caribisch gebied evenmin mee te nemen in het toezicht. Zodoende bleven feitelijk enkele locaties over.

Ten tijde van de sollicitatieperiode voor nieuwe leden en een voorzitter is hierop door de KMar gereflecteerd. Daaruit is het besluit voortgekomen de ministeriele 'Regeling commissie van toezicht

detentieplaatsen Koninklijke Marechaussee' (zie [bijlage 2](#)), op basis waarvan de commissie haar taken en bevoegdheden uitoefent, aan te passen. In deze regeling is geëxpliciteerd dat álle detentieplaatsen, ook voor kortdurend verblijf en de voertuigen waarmee ingesloten worden vervoerd, onder het toezicht vallen van de CvT DP. Kortom, de cellen(complexen), luchtruimtes, ophoudruimtes, verhoorkamers en arrestantenbusjes, of deze nu wel of (tijdelijk) niet in gebruik zijn, vallen nu duidelijk onder het toezicht.

De commissie heeft deze explicitering opgevat als een duidelijke signaal van de minister het toezicht serieus op te pakken en is actief aan de slag gegaan. Daarmee heeft de CvT DP feitelijk een herstart gemaakt.

Verrichte activiteiten laatste kwartaal 2017 en 2018

Opstartactiviteiten

Naast bovengenoemde inventarisatie heeft het laatste kwartaal van 2017 in het teken gestaan van het kennismaken met elkaar, het opstellen van een plan van aanpak en het regelen van administratieve zaken, zoals het verkrijgen van toegangspassen en het intern bekendmaken van de nieuwe leden via onder andere Intranet. Het vergaderschema is vastgesteld op om de maand op vrijdagen gedurende 2018 met de notie dat in 2019 zal worden bezien of de vergaderfrequentie omlaag kan.

Voorst is de commissie geïnformeerd over de diverse taken van de KMar door onder andere de commandant van de KMar. In aanvulling daarop heeft in januari van 2018 een werkbezoek aan Schiphol plaatsgevonden waarbij de grens met het vreemdelingtoezicht is toegelicht en ook het Justitieel Complex Schiphol is bezocht waar de KMar 24 cellen in gebruik heeft.

Contacten met andere toezichtsinstaties

Ook is contact gezocht met externe toezichtcommissies op het gebied van detentieplaatsen voor het uitwisselen van kennis en ervaring en/of het helder krijgen van ieders taken, zoals met het Kenniscentrum Commissie van Toezicht, de Landelijke Commissie van Toezicht Arrestantenzorg van de politie (L-CTA), de Commissie van Toezicht Militair Penitentiaal Centrum Stroe, de Inspectie Veiligheid & Justitie en de Commissie van Toezicht Detentiecentrum Schiphol.

Ter voorkoming van eventueel overlappend toezicht, een hiaat in het toezicht of misverstanden over welke instantie voor welk toezicht verantwoordelijk is, zijn afspraken gemaakt met de Commissie van Toezicht Detentiecentrum Schiphol en de Inspectie Veiligheid & Justitie (Inspectie V&J).

In het Justitieel Complex Schiphol (JCS) bevindt zich een rechtbank en een detentiecentrum. In het detentiecentrum maakt de KMar gebruik van 24 cellen, onder andere voor het insluiten van 'bolletjesslikkers'. Deze bevinden zich op één afgesloten gang. Ondanks dat eerder genoemde regeling voor de bevoegdheid tot toezicht, vereist dat de detentieplaatsen in gebruik én beheer zijn bij de KMar, neemt de CvT DP het toezicht op deze cellengang volledig op zich. Daarnaast neemt de CvT DP de ophoudruimtes ('wachtruimtes') in het rechtbankgedeelte van het JCS mee in haar inspectie. De KMar treedt daar namelijk op als parketpolitie en is daarmee de instantie die personen in afwachting van de behandeling van hun zaak bij die rechtbank tijdelijk insluit in de daarvoor aanwezige ophoudruimtes.

De Inspectie V&J houdt o.a. toezicht op het uitzettingsproces van vreemdelingen. De Brigade Vreemdelingenzaken heeft t.b.v. het uitzettingsproces op de G-pier op Schiphol een aantal ophoudruimtes. De CvT DP heeft met de Inspectie J&V afgesproken dat wegens enkele afwijkingen in beider toezichtskader de CvT DP toezicht houdt op de ophoudruimtes. Het (gehele) uitzettingsproces blijft onderdeel van het toezicht van de Inspectie V&J.

Nationaal Preventie Mechanisme

In het kader van het VN-Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing (OPCAT) zijn in Nederland diverse organisaties benoemd als leden van het 'Nationaal Preventie Mechanisme' (NPM). Het Nederlandse NPM wordt gevormd door alle

organisaties die een toezichthoudende of adviserende rol vervullen bij personen die in hun vrijheid zijn beperkt, bijvoorbeeld in gezondheidscentra, justitiële inrichtingen en politie- en brigadebureaus. Derhalve maakt ook de CvT DP hiervan deel uit. Gezamenlijk beschikken de deelnemers aan het NPM over alle bevoegdheden waarover NPM's op grond van het OPCAT dienen te beschikken. Elke deelnemer heeft daarbij zijn eigen, in wet- en regelgeving vastgelegde, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Echter niet alle organisaties nemen deel aan het periodieke (driemaandelijke) overleg van het NPM. Zo nemen de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming en de Nationale Ombudsman niet langer structureel deel aan het periodieke overleg. Het afgelopen jaar heeft voornamelijk in het teken gestaan van overleg over de toekomstige invulling van het NPM.

Inspectiebezoeken

Vanaf februari 2018 is feitelijk een start gemaakt met inspecties. Gezien het behoorlijke aantal detentieplaatsen dat zich verspreid over Nederland, maar ook in het Caribisch gebied bevinden (circa 100 verdeeld over 30 locaties), heeft de CvT DP een voorlopige prioritering aangebracht. De locatie Schiphol heeft wegens de grootte, de complexiteit van de werkprocessen van de KMar en het relatief grote aantal detentieplaatsen uiteraard prioriteit gekregen. Voor het opdoen van ervaring zijn eerst wat kleinere en middelgrote detentieplaatsen aangewezen. Daarna is gekozen voor die plaatsen die niet eerder door de vorige commissieleden zijn bezocht maar wel feitelijk in gebruik zijn voor het insluiten van personen de plaatsen die wel zouden kunnen worden gebruikt als detentieplaats, maar niet of nauwelijks in gebruik zijn, hebben de laagste prioriteit gekregen. De prioritering heeft als doel tijdens de (her)benoemingsperiode alle detentieplaatsen een inspectiebezoek te brengen. De volgende locaties geïnspecteerd:

1. 16-03-2018 Coevorden
2. 24-05-2018 Zevenaar
3. 13-07-2018 Venlo
4. 07-08-2018 Havelte
5. 26-10-2018 Schiphol Airport
6. 26-10-2018 Koningin Maxima Kazerne (KMK) te Badhoevedorp
7. 02-11-2018 Justitiele Complex Schiphol te Badhoevedorp
8. 06-11-2018 Hoogerheide
9. 06-11-2018 Roosendaal

Overigens bevat de locatie Schiphol Airport dusdanig veel detentieplaatsen en verspreid over Schiphol dat de commissie nog niet alle detentieplaatsen heeft kunnen inspecteren. In 2019 zal daarom wederom een inspectiebezoek plaatsvinden. Wegens de samenhang met de KMK en JCS zal de commissie jaarlijks deze locaties inspecteren.

Toezicht in de West

In het Caraïbische gebied bevinden zich detentieplaatsen in beheer en gebruik van de KMar op Aruba en Curaçao. Om de prioriteit van een inspectiebezoek ter plaatse te kunnen bepalen, is eerst nagegaan of de vorige commissieleden in de periode 2007-2017 daar een inspectiebezoek hebben afgelegd. Dat bleek niet het geval. Navraag leerde ook dat deze detentieplaatsen feitelijk in gebruik zijn en dienen om militaire verdachten in te sluiten. De afgelopen vijf jaren betrof het enkele tientallen. Voor zover bekend bij de CvT DP worden burgers, zoals vluchtelingen uit Venezuela, op deze militaire locaties niet ondergebracht.

Vervolgens is contact gezocht met de Commissie van Toezicht Arrestantenzorg te Curaçao, de Raad voor de Rechtshandhaving en de Inspectie V&J, die alle drie in een bepaalde vorm toezicht uitoefenen in het Caribisch gebied, om te bespreken of zij het toezicht namens deze commissie zouden kunnen en willen uitvoeren. Uit de verschillende besprekingen bleek dat de detentielocaties niet onder hun toezichtsbereik vallen. Ter verkrijging van een bevoegdheid daartoe, zouden vier ministers daarvoor akkoord moeten geven; de Nederlandse ministers van Defensie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de ministers van Curaçao en van Aruba, immers beide zelfstandige landen in het Koninkrijk. Of hierop wordt ingezet, is nog bij deze commissie in beraad.

Werving extra lid

Bij de selectie van de huidige commissieleden heeft de KMar gestreefd naar een samenstelling van

personen met verscheidene, toepasselijke achtergronden, bij voorkeur met ruime ervaring op het gebied van bestuur, veiligheid, detentie en zorg. Een lid met een medische achtergrond zou een welkome aanvulling zijn. Mede met het oog op de continuïteit is vanaf medio 2018 gestart met het werven van een vierde lid, bij voorkeur een praktiserend arts. Via een open sollicitatieprocedure is eind 2018 een geschikte kandidaat gevonden en door u per 15 januari 2019 aangesteld (zie benoemingsbesluit, bijlage 3)

De CvT DP mag volgens de eerder genoemde regeling uit maximaal vijf leden bestaan. In het derde benoemingsjaar van de huidige leden (2020) zal de commissie overwegen of het werven van een vijfde lid opportuun is.

Bevoegdheden en wijze van inspecteren

Bevoegdheden

Het is voor de kwaliteit van het toezicht van belang dat de CvT DP zich regelmatig door eigen waarneming op de hoogte stelt van de toestand in de detentieplaatsen. Hiertoe hebben de leden *te allen tijde toegang tot de detentieplaatsen*. De commissieleden kunnen direct en in afzondering met elke ingeslotene spreken. Daarnaast hebben de leden het *recht op inzage* in alle voor de uitoefening van haar taken relevante bescheiden. Elke ambtenaar van de Marechaussee dient aan de commissieleden desgewenst en terstond de benodigde inlichtingen te verschaffen en de *medewerking te verlenen* die voor de vervulling van de taken noodzakelijk zijn. Het voorgaande is terug te vinden in eerder genoemde regeling, die dateert uit 2007 en dus is aangepast (geëxpliciteerd) eind 2016.

Samenstelling inspectie

De commissie heeft ervoor gekozen in het eerste jaar de inspecties zo veel mogelijk voltallig uit te voeren, zodat ten volle van elkaars kennis en ervaring gebruik gemaakt kan worden. Daarbij heeft de secretaris steeds ondersteuning geleverd vanwege haar kennis van de organisatie als defensiemedewerker en de verwachte (nog)aanwezige onbekendheid bij de KMar-eenheden van deze commissie en met haar taken en bevoegdheden. Deze ondersteuning bestond o.a. in het inspectiebezoek een week van te voren aankondigen bij de desbetreffende brigadecommandant, daarbij de taken en bevoegden van de CvT DP toelichten en het fysiek begeleiden van de commissieleden op de locatie. In de toekomst zullen de inspecties minimaal door twee leden worden uitgevoerd en in principe niet, of slechts enkele dagen van te voren worden aangekondigd. Schiphol zal wegens de grootte en complexiteit daarentegen steeds voltallig worden geïnspecteerd. Tijdens de inspecties laten de commissieleden zich vergezellen en informeren door iemand van de werkvloer, doorgaans iemand die op de hoogte is van de bedrijfsprocessen. Andere op die locatie aanwezige medewerkers worden zonder de aanwezigheid van de leidinggevende gesproken om een zo open mogelijke sfeer te creëren. Een terugkoppeling van de bevindingen en al onderkende aanbevelingen worden achteraf, maar op dezelfde dag, met de desbetreffende brigadecommandant besproken. Daarbij wordt het verdere proces uiteengezet.

Verslaglegging

Het (concept)verslag van de inspectie wordt bij toerbeurt binnen twee weken door een van de drie leden zelf opgemaakt. De secretaris is volgens de regeling een KMar-medewerker en geen lid van de commissie omwille van de onafhankelijkheid. Het verslag wordt aan de hand van een vast inspectieformat opgesteld. Dat format is gebaseerd op een document inhoudende alle relevante (inter)nationale wet- en regelgeving met een toelichting. Beide zijn verkregen van de L-CTA van de politie. Echter, op de KMar is formeel niet alle (inter)nationale wet- en regelgeving van toepassing. Desondanks neemt de CvT DP ook die wet- en regelgeving mee in haar toezicht als ware deze wel van toepassing. Zodoende wordt landelijk eenduidig toezicht bewerkstelligd op het insluiten van personen door organisaties belast met politietaken.

Bij een inspectie zijn de aandachtspunten o.a.:

- het vervoer naar het brigadebureau (veilig, schoon, gordelgebruik),
- de insluiting (registratie, fouillering, informatieverstrekking),
- het verblijf (veiligheid ruimtes, hygiëne, temperatuur, licht),
- de verzorging en bejegening (eten, luchten, douchen, medische verzorging),
- calamiteiten (BHV-oefeningen, blusmiddelen, ontruimingsplan, cameragebruik, afleggen

- vuurwapens)
- het contact met GGD/GGZ-artsen en het thuisfront,
- de ontvangst en wijze van informatieverstrekking aan de commissie.

Voor 2019 wordt het formulier op punten aangepast zodat het qua terminologie e.d. beter aansluit op de KMar.

Hoor wederhoor en vaststelling verslag

Het conceptverslag wordt na onderlinge afstemming, voor hoor en wederhoor aan de desbetreffende brigadecommandant verstrekt (d.t.k.v. de secretaris) met het verzoek binnen twee weken daarop te reageren. Feitelijke onjuistheden worden verwerkt. Een inhoudelijke reactie van de brigadecommandant, bij voorkeur op wat met de aanbevelingen zal of al is gedaan, wordt integraal in het verslag opgenomen. In de eerstvolgende vergadering na de inspectie wordt het verslag vastgesteld.

Jaarverslag

Uit alle in een jaar opgemaakte inspectieverslagen worden algemene bevindingen gedestilleerd. Deze worden opgenomen in het jaarverslag en met eventuele aanbevelingen aan de minister aangeboden. Wegens de beoogde onafhankelijkheid voor een effectief toezicht wordt het jaarverslag alleen ter informatie aan de commandant KMar verstrekt. Het is goed gebruik bij Defensie om jaarverslagen van toezichthouders te publiceren. Daardoor worden de onderliggende inspectieverslagen niet als bijlage gevoegd, maar deze worden wel gearchiveerd door de secretaris.

Algemene bevindingen 2018

Het is de commissie opgevallen dat alle tot nu toe bezochte locaties anders zijn. In de zin dat de taken verschillen (algemene of meer militaire politietaken, grenstoezicht, beveiliging), de staat van de gebouwen (oud of nieuw) en het aantal werkzame mensen (veel tot weinig) en soort locatie (civiele omgeving of militaire omgeving). Echter overal heeft de commissie een open, vriendelijke en constructieve houding ervaren. Uit de inspecties zijn geen schokkende zaken naar voren gekomen, wel een aantal aandachtspunten:

- Bijvoorbeeld geconstateerde scherpe randen van banken of raamkozijnen in de cellen of ophoudruimtes. Ook zijn mogelijkheden voor het plegen van suicide, of kans op verwonding gezien, zoals niet-weggewerkte computerdraden in verhoorruimtes. In een enkel geval was de hygiëne niet op orde (oogdouches niet periodiek doorgespoeld of riekende wc). De desbetreffende brigadecommandanten hebben zo mogelijk al maatregelen genomen, al is voor het aanpassen van gebouwen meer tijd gemoeid wegens vereiste procedures en de noodzakelijke betrokkenheid van het Rijksvastgoedbedrijf daarbij.
- Op alle locaties hangen camera's. Bij de toegangsdeur en in de wandelgangen is dat vanwege veiligheidsredenen niet bezwaarlijk. In geen enkele cel (voor dag- en nachtverblijf, met bed en wc) zijn camera's waargenomen, tenzij in een specifiek daarvoor ingerichte observatiecel. Echter op sommige locaties hangen ook camera's (meestal als bol zichtbaar en hoog in een hoek) in ophoudruimtes. Deze staan op de ene locatie altijd aan, op de andere alleen als er een of meerdere personen in worden opgehouden. Daar waar ze worden gebruikt, wordt bij de beslissing de camera aan te zetten of aan te laten, niet standaard de hulpofficier van justitie (HOvJ) betrokken. De Ambtsinstructie is echter duidelijk. Uit artikel 31 volgt dat een ingeslotene alleen aan permanente camera-observatie mag worden onderwerpen na toestemming van de HOvJ en alleen als sprake is van dreiging voor het gevaar voor het leven of de veiligheid van de ingeslotene. Het standaard aan zetten, of aan laten staan van de camera's in ophoudcellen, acht de commissie onwenselijk. Ondanks dat de ruimtes niet bedoeld zijn voor langdurig en nachtelijk verblijf en er dus geen raam, bed, wc en douche aanwezig zijn, is het idee continue te kunnen worden bekeken zeer wel mogelijk bezwarend voor een persoon. Als er geen indicatie is voor veiligheidsrisico's zou een camera niet in de plaats mogen komen voor de gebruikelijke periodieke oogcontrole. Het aanzetten van een camera in geval twee of meer personen, niet zijnde familie, in een (groeps)ophoudruimte worden ingesloten, acht de CvT DP het juist wel wenselijk vanwege ieders veiligheid, mits aan hen kenbaar gemaakt en na toestemming van de HOvJ.

De Ambtsinstructie bevindt zich in een wetswijzigingsproces. Cameragebruik in ophoudcellen is op ambtelijk niveau onderwerp van gesprek geweest tussen o.a. de KMar en het ministerie van J&V. Het is nog niet bekend of nadere normering op dit punt in de Ambtsinstructie wordt opgenomen. Inwerkingtreding van de wijziging van de Ambtsinstructie (Tranche II) is voorzien in het najaar van 2019.

- Voor de kleinere locaties is de beschikbare regelgeving onduidelijk of een BHV-er aanwezig dient te zijn. Op sommige locaties is zekerheidshalve de aanwezigheid van een BHV-er ingeregeld, of per toeval ingeroosterd. Ook zijn militairen getraind in 'zelfhulp-kameradenhulp' en calamiteiten, maar een BHV-er wordt periodiek en ook specifiek t.a.v. de locatie en t.a.v. bepaalde voorvallen getraind. Na verder onderzoek omtrent zal de CvT DP in 2019 zo nodig een aanbeveling formuleren.
- De KMar kan in de uitoefening van haar taken in aanraking komen met personen die verward gedrag vertonen. De GGZ is de instantie die dan wordt ingeschakeld om te beoordelen of die persoon psychische hulp behoeft. Het komt voor dat de persoon in afwachting van die beoordeling wordt ingesloten in een detentieplaats van de KMar. Dit acht de commissie onwenselijk. De politie blijkt een convenant te hebben gesloten met de GGZ om insluiting zoveel mogelijk te voorkomen. De KMar is om onbekende reden daar niet bij aangesloten. Staf KMar beziet momenteel of aansluiting bij dat convenant, of een apart convenant met de GGZ kan worden bewerkstelligd.
- De CvT DP heeft geconstateerd dat de registratie van persoonlijke gegevens, zoals medicijngebruik, agressief gedrag, suïcidaliteitsgevaar en dieetwensen, bij het ophouden van vreemdelingen o.b.v. de Vreemdelingenwet goed is geregeld in het systeem SIGMA. Dat systeem dwingt de gebruiker alle relevante informatie in te vullen. Daarmee wordt die informatie tevens zichtbaar voor de andere verantwoordelijken voor de vreemdeling in het verdere proces. Een soortgelijke registratie ten aanzien van strafvorderlijk ingeslotenen vindt weliswaar ook plaats, echter volgens een vrij format in BPS (in het journaal). Daarmee bestaat het risico dat niet alle relevante informatie wordt gevraagd, genoteerd en zichtbaar gemaakt. Alleen op Schiphol is een module in BPS beschikbaar (BAM) die de gebruiker stimuleert alle relevante persoonlijke gegevens vast te leggen. De commissie doet daarom de aanbeveling deze BAM-module ook beschikbaar te stellen op alle andere locaties waar personen o.b.v. strafvordering worden opgehouden.
- Wat de commissie zorgen baart, is de structurele onderbezetting die is waargenomen op de locaties. Dit is breed bekend bij de KMar en met de extra financiën zijn wervingsacties en andere maatregelen weliswaar genomen om dit te verhelpen, maar tot die tijd levert het risico's op. Zoals dat niet zo vaak calamiteitenoefeningen samen met de brandweer kunnen worden uitgevoerd als wenselijk is, of dat de bezetting van BHV-ers in sommige gevallen onvoldoende gedekt is. Het insluiten van personen is een grote verantwoordelijkheid en aan hun veiligheid, maar ook aan die van de medewerkers, mogen naar de mening van de commissie geen concessies worden gedaan. De bezetting voor de zorg voor de ingeslotenen was echter te allen tijde wel voldoende, al is naar de mening van de commissie ondoelmatige benutting van mooie en moderne faciliteiten te onderkennen. Zo worden op meerdere locaties de cellen niet, of alleen voor verblijf overdag gebruikt wegens algehele onderbezetting of gebrek aan mensen in de nachtelijke uren. In te sluiten personen worden dan naar nabij gelegen politiebureaus overgebracht en in de ochtend weer opgehaald.
- Tot slot een positieve noot. Het gordelgebruik wordt in den lande zorgvuldig toegepast. Er zijn twee type voertuigen waarmee personen (doorgaans verdachten) worden vervoerd. Indien personen worden vervoerd met een daarvoor ingerichte *arrestantenbus* wordt de persoon in een van de drie compartimenten ingesloten. In een compartiment bevindt zich een (gladde kunststof) stoel, licht, een intercomverbinding en een camera. De handboeien worden afgedaan, omdat in het compartiment geen gordels aanwezig zijn omwille van de veiligheid. De chauffeur houdt in zijn rijstijl rekening met de afwezigheid van gordels, maar mocht een noodstop gemaakt moeten worden dan kan de ingeslotene zich opvangen met zijn vrije armen en handen. Indien de persoon wordt vervoerd met een reguliere *transportbus* worden de gordels door de ambtenaar omgedaan ingeval de persoon is geboeid en geboeid moet blijven. Indien de persoon niet is geboeid, moet hij zelf zijn gordels omdoen. Bij weigering wordt het alsnog voor hem

gedaan. Een ambtenaar komt vervolgens naast de persoon zitten. Zodoende is er ook voor de chauffeur een veilige situatie gecreëerd.

Bijlagen:

1. *Benoemingsbesluit commissieleden, d.d. 17-07-2017 (met bijbehorende rectificatie, d.d. 31-08-2017)*
2. *Regeling commissie van toezicht detentieplaatsen Koninklijke Marechaussee van 2-11-2007 (met doorgevoerde wijzigingen per 1-10-2016)*
3. *Benoemingsbesluit vierde commissielid, d.d. 21-12-2018*